

Ministerie van Volksgezondheid,  
Welzijn en Sport

Min voor MZS

Deadline: voor debat  
van week 13 april as.

**Directoraat-Generaal  
Curatieve Zorg**  
Directie Geneesmiddelen en  
Medische Technologie

**Ontworpen door**

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

# nota

(ter beslissing)

het bericht dat Costa Rica de WHO oproept een  
internationale pool op te richten voor intellectueel  
eigendom inzake COVID-19

dGMT

wndDGCZ

**Datum**

8 april 2020

**Kenmerk**

1668583-203746-GMT

**Zaaknummer**

203746

**Bijlage(n)**

1

**Uw kenmerk**

2020Z05783

## **Toelichting bij vakje deadline in de koptekst/ briefhoofd**

Het onderwerp WHO/Patent pool/betaalbaarheid/ontwikkeling speelt en er is in het debat van 8 april een motie van GL, mede ondersteunt door D66 en CDA, over aangenomen. .

Let op: Kamervragen gaan mede namens EZK, BZ en OCW uit. Dus graag versturen na hun akkoord.

De Kamervragen hebben overlap met Kamervragen van het Kamerlid Ploumen (PvdA) over het delen van corona-patenten door farmaceuten (2020Z06228)

### **1 Aanleiding voor deze nota**

U heeft Kamervragen ontvangen over een voorstel van de WHO voor een vrijwillige patent pool voor therapie ontwikkeling bij Covid-19. De beantwoording is afgestemd met EZK, BZ en OCW. Een motie die raakt aan deze kamervragen is woensdag 8 april aangenomen.

### **2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief**

Ik adviseer u de vragen te beantwoorden, in lijn met een ruime interpretatie van de motie.

Alternatief: de beantwoording van de Kamervragen is nu zo geformuleerd dat die past binnen de motie als de motie 'ruim' geïnterpreteerd wordt. U kunt ervoor kiezen om de motie strikter te interpreteren, maar dan moeten de antwoorden aangepast worden.

### 3 Samenvatting en conclusies

De lijn van beantwoording is:

1. U stemt in met een patent pool gebaseerd op vrijwilligheid, zoals ook het Costa Rica voorstel is aan de WHO. Nederland zal leiderschap tonen, maar neemt in dit leiderschap wel mee dat de nadere uitwerking van de WHO rondom deze patent pool zorgvuldig dient te gebeuren.
2. U legt duidelijk uit waarom u een 'niet vrijwillige'-patent pool NIET ziet zitten.
3. En u geeft aan dat de therapie ontwikkeling (vaccins, geneesmiddelen, diagnostiek) publiek-privaat zal gebeuren. Dat we als land, wereld, ook private partijen nodig hebben om therapieën te ontwikkelen en te produceren.
4. U geeft aan dat u betaalbaarheid van het eindproduct belangrijk vindt.
5. De gedachte is: elke eis die ervoor zorgt dat er geen acceptabel terugverdien model is voor in private investeerder, kan ervoor zorgen dat private partijen niet investeren. Dit geld moet dan publiekelijk gecompenseerd worden.

Omdat het onderwerp vaker (politiek) opspeelt en meerdere departementen raakt is de beantwoording uitgebreid. Om zo gelijk een goede lijn neer te zetten, die is afgestemd met de betrokken departementen (OCW, EKZ, BZ en VWS dus).

Bij een striktere interpretatie van de motie kiest u ervoor:

- Geen onderscheid te maken tussen een patenten pool gebaseerd op vrijwilligheid en verplichtend:
  - In het laatste geval moeten partijen dus verplicht hun patenten ter beschikking stellen aan de pool.
- Dat Nederlandse bijdragen alleen daar worden ingezet bij onderzoekspartijen/fondsen (bijv. CEPI), waar de voorwaarden wordt gesteld dat een uiteindelijk eind product (dus een vaccin of therapie) niet-exclusief voor een partij geproduceerd wordt.
  - Dit laatste kan beperkend zijn in uw ambitie om snel vaccins beschikbaar te krijgen omdat:
    - een farmaceut de laatste fase van financiering doet en dan nu niet 'instapt'.
    - Het is een eis die nu niet gebruikelijk is door grote onderzoeksfondsen waar Nederland aan mee kan participeren. Dit kan betekenen dat Nederland niet mee financieert.
  - Terwijl waarborgen voor betaalbaarheid en toegankelijkheid wel te maken zijn, waardoor het doel (een toegankelijke therapie) wel gehaald kan worden.

Het gaat met name om deze zin in de Kamervraag beantwoording die past binnen gedachte goed van de motie, maar ik minder strikt uitleg dan de kamerleden bedoeld zouden kunnen hebben. Ik heb dat niet bij kamerleden gecheckt...:

*Zoals 8 april jongs leden in de motie gewijzigde motie van het lid Ellemeet c.s. over het opzetten van een wereldwijde COVID-19 pool (t.v.v. motie 25295-224) is gevraagd zal dit kabinet enkel investeren in de ontwikkeling*

**Directoraal-Generaal  
Curatieve Zorg**  
Directie Geneesmiddelen en  
Medische Technologie

**Kenmerk**  
1668583-203746-GMT

*van vaccins en geneesmiddelen die onder acceptabele voorwaarden beschikbaar komen voor patiënten. Omdat er nu zeer vele onderzoekslijnen op het gebied van vaccins en therapieën lopen verwacht ik niet dat er uiteindelijk maar één producent van één vaccin of één therapie zal zijn.*

**Directoraal-Generaal  
Curatieve Zorg**  
Directie Geneesmiddelen en  
Medische Technologie

**Kenmerk**  
1668583-203746-GMT

#### **4 Draagvlak politiek**

Politieke partijen, met name aan de linkerflank, inclus D66, wantrouwen private partijen en met name farmaceuten dat zij geen toegang tot hun innovatieve therapieën zullen geven of alleen voor een excessief hoge prijs. Dus uw boodschap dat private partijen noodzakelijk zijn, kan op weerstand stuiten.

Dit is in lijn met de boodschap van uw voorganger, minister Bruins: Ook hij heeft altijd aangegeven dat we private partijen/farmaceuten nodig hebben. Maar dat de prijzen niet excessief hoog moeten zijn. En graag transparant.

De MP heeft met Janssen Vaccins (onderdeel van Johnson&Johnson, met een vaccin fabriek in Leiden) eind maart gesproken. Rutte heeft aangegeven om J&J goed samen te werken om ervoor te zorgen dat J&J (met geld van ondermeer de US overheid, naast hun eigen investeringen) te ruimte krijgt voor onderzoek en productie van een COVID-19 vaccin. De inzet van J&J is niet om het vaccin non-exclusief op de markt te brengen, maar kijkt wel goed naar acceptabele voorwaarden (ondermeer prijs) over het snel toegankelijk maken van het vaccin.

#### **5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie**

Idem politiek.

#### **6 Financiële en personele gevolgen**

N.v.t.

#### **7 Juridische aspecten en haalbaarheid**

N.v.t.

#### **8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)**

GMT, IZ, EZK, BZ en OCW.

#### **9 Gevolgen administratieve lasten**

N.v.t.

#### **10. Toezeggingen**

N.v.t.

#### **11. Fraudetoets**

N.v.t.

5.1.2e

5.1.2e